

Verslag van Miet Leenders zuster Petronella.

Het Huis van Asten Heusden is wel bijzonder het door onze H. Moeder gekozen en gewilde Huis.

Het was 3 februari 1940. Heel de Congregatie van de dochters van O.L. Vrouw was in feest wegens de 300ste verjaardag van het heilig afsterven van onze Stichteres. Het klooster van Nijmegen zond per radio de gezongen H. Mis uit. Deken van Mullekom hield de feestpreek en in het enige Huis van de congregatie in Nederland zaten de zusters met ontroering te luisteren.

Het scheen dat onze Moeder met genoegen naar die viering luisterde en van de H. Maagd voor haar Dochters een tastbaar bewijs vroeg van haar tevredenheid. Want zie: in de loop van de dag komt Eerw. Heer Meulemans, oud Kapelaan van de parochie Groenestraat en conrector van de Bisschoppelijke kweekschool, met een voorstel. "Of wij ons zouden willen belasten met het onderwijs van de meisjes in Asten Heusden". De gemengde school daar, die in 1939 gemiddeld 117 meisjes en 128 jongens telde, moest per 1 april 1941 gesplitst worden in twee afzonderlijke scholen. Wat van ons zou gevraagd worden was: Lager onderwijs, bewaar- en naaischool. We beloofden er eens rustig over na te denken. Maar de 8ste februari was er al een brief van Pastoor Arnold, die ons inviteerde, ter plaatse een en ander te komen zien en te bespreken. Besloten werd, dat Moeder Overste, Moeder Meesteres en moeder Alfonsa erheen zouden gaan.

Het was fel koud en er lag een dikke laag sneeuw toen zij op 19 februari per auto vertrokken met Kapelaan van Helden die, geboortig uit Asten, daar dus goed bekend was.

Na bij Pastoor Arnold gedineerd te hebben, gingen zij eens kijken. 'T Was een oude school en 't woonhuis van het Hoofd leek niet zo erg groot.

Na thuiskomst werd naar St. Cloud geschreven, waarop H.V. Pujol op haar beurt de zaak aan ons voorlegde. 11 Maart kwam er een telegram: "Rome Permit Fondation". Dezelfde dag werd hiervan kennis gegeven aan Pastoor Arnold en aan rector Meulemans.

De onderhandelingen begonnen. Moeder Overste vroeg een onderhoud aan met inspecteur Coenen te Helmond. Tegelijkertijd werd Mgr. Diepen verlof gevraagd om ons in Heusden te gaan vestigen. Op de 27ste April gingen Moeder Overste en Moeder Meesteres naar Helmond, waar zij de inspecteur Roffelsen en architect spraken. Allen samen gingen naar Heusden om school en woning te bezichtigen. Zij constateerden dat de school, vooral de daken en plafonds, in zeer slechte staat waren .

Zover stonden de zaken, toen de oorlog uitbrak.

Er moest zo gauw mogelijk met de gemeente Asten onderhandeld worden. 12 september werden de stukken naar inspecteur Coenen verzonden.

Pas 25 november kwam het antwoord; dat het gemeentebestuur besloten had medewerking te verlenen voor het stichten van een meisjesschool. Over de overname van het woonhuis kon men het niet eens worden. Met dat al was het al december geworden. En daar de gemeente bleef talmen en de oorlogsverwikkelingen steeds erger werden, bleef de zaak stil liggen.

Tot 5 november, na de bevrijding, onverwachts Mevrouw Vorstermans met haar twee oudste zoons, priesterstudenten, ons kwam vragen, of we zo spoedig mogelijk naar Asten

wilde komen. Zelf wilde de familie in de onderwijswoning blijven, zodat voor de zusters iets anders moest worden gezocht.

Een boer had een grote schuur, 20 x 7 meter gratis aangeboden voor een bewaarschool klas en woning voor de zusters. De 6^e October vroegen we daarom aan architect Roffelsen, of hij voor ons ter plaatse een onderzoek wilde instellen naar woningruimte. Tegelijk schreven we aan Pastoor Arnold, dat we bereid waren te komen. De architect trok erop uit, nam een en ander op en kwam 27 October met een plan tot inrichting van de bestaande schuur als noodwoning voor de zusters en een bewaarschoolklas. Terwijl we erover nadachten en Moeder de tekening naar Vasse stuurde, kwam 6 november een telegram uit Heusden: "nog een vacature. Wanneer komt U". Wij antwoordden: "Plaats een advertentie voor een leek onderwijzer kunnen zien bij de derde kracht".

Maar dat scheen in Heusden moeilijk te regelen; er kwam een nieuw telegram: "Overeenkomst dringend nodig". Wij antwoordden: "Komen volgende week". Intussen hadden we voor ons eigen een schetsje gemaakt van de schuurwoningen dat aan Roffelsen opgestuurd.

Moeder Alfonsa vertrok naar Nijmegen en ging 19 November met Moeder Meesteres naar asten. Bij aankomst stond mevrouw Vorstermans aan de bus. We wandelden naar Heusden. Onderweg vertelde zij dat ze een ander plan hadden gemaakt. 'T Zou voor de zusters op die driehoek (plek van de schuur) erg onvrij zijn. Zij konden van alle kanten bekeken worden en hadden geen tuin. Zij stelde voor, haar huis aan de zusters te geven zelf met haar gezin in de te verbouwen schuur te gaan. Als dat lukte konden we 1 april beginnen, met voorlopig een religieuze onderwijzeres en dan op 1 januari, als de volgende vacature moest ophouden, 2 religieuzen.

De schuur werd van binnen en van buiten bekeken. Ze was wel ruim, maar inderdaad niets voor de zusters. Met dat nieuws kwamen de twee reizigsters thuis.

De volgende dag belde architect Roffelsen op, dat hij die week nog eens naar asten ziu gaan. Wij antwoordden dat wij er ook nog wel heen wilden, als hij maar zei, wanneer hij in Januari te spreken was. De reis werd vastgesteld o 2 januari. En dus gingen moeder Antoinette en Moeder alfonsa maar weer op weg. M. Roffelsen was met zijn auto aan het station en bracht haar naar Heusden. Onderweg vertelde hij haar het treurig nieuws, dat de bewuste schuur door storm was ingestort en dat de eigenaar. Willem Aarts, daarbij zijn Wimke van 4 jaar verloren had. In Heusden spraken wij Willem en betuigden onze deelneming. Verder besloten we dan maar de onderwijzerswoning te kopen. Er zou dan een huis gebouwd worden voor de familie. Bij die gelegenheid zegde Pastoor ons een stuk van zijn tuin toe achter het kerkhof pad en beloofde, dat hij zelf de bewaarschool zou bouwen.

Op de terugreis gingen de Moeders nog in Asten bij de Deken aan om over de stichting te spreken en te informeren naar de geestelijke hulp die zusters na de vestiging zouden krijgen. Thuisgekomen overwogen zij de plannen nog eens. Er was niet veel animo om dat woonhuis te kopen. Er werd een ander idee opgevat; op de boomgaard achter de jongensschool zouden we twee bewaarschoolklassen en een naailokaal kunnen bouwen. Die lokalen zouden tijdelijk als klooster worden ingericht. We schreven dat aan Vorstermans, en deelden ons voorstel ook aan Roffelsen mee, die 13 februari overkwam om het te bespreken. Hij keurde het goed en adviseerde, het plan, waarvan hij al een situatietekening had gemaakt, aan de Raad van Asten te zenden. Dat deden we dan ook.

Maar intussen hadden ze in Heusden ook niet stil gezeten en ook daar al de voorgestelde plannen gewikt en gewogen. 9 Maart schreef mevr. Vorstermans: "Ik heb nieuws. De gemeente bouwt voor ons een huis en u kunt in ons huis komen". Het overviel ons. We stonden voor een 'fait Accompli'. Diezelfde dag hadden we aan de burgemeester antwoord gevraagd op ons schrijven van 15 Februari. Geen Antwoord. 15 April, opnieuw antwoord gevraagd, dat dan eindelijk op 28 April kwam: "De gemeente heeft plannen ontworpen voor de bouw van scholen o.a. in Heusden en in de Peel en voor een nieuwe huisvesting voor het Hoofd van de school. Er kan nog niets definitiefs gezegd worden, maar het gemeentebestuur staat zeer sympathiek tegenover de vestiging van een klooster".

1 Mei vroegen wij Pastoor Arnold, wanneer de zusters er zouden moeten zijn? Er kwam een telegram meldend: " wij komen 31 mei met voorstel en definitieve beslissing".

Inderdaad kwamen 31 mei mei Kapelaan Goossens met M. Vorstermans, die voorstelden met 1 September de kleuterschool te openen en 1 zuster beschikbaar te stellen voor de lagere school. De zusters met Moeder erbij zouden zolang bij de Missiezusters in pension gaan. Er was in Heusden een arbeiderswoning in aanbouw. Als die klaar was konden de 3 zusters die voorlopig betrekken; tot de woning voor het Hoofd van de school klaar was. Dit bericht stuurde moeder Antoinette naar Vasse en verzocht Moeder Akfonsa over te komen en zelf maar met de Missiezusters te gaan afspreken.

26 Juni, er waren nog zo weinig treinen, kon Moeder Alfonsa met kapelaan Menting per auto mee tot Den Bosch. Rond 4 uur kwam zij in asten aan en ging dadelijk naar de Missiezusters. De Algemene Overste was op visitatie in Noorwegen. De Assistentie beloofde twee kamertjes boven met volledig pension en was. 'T zou erg bekrimpen zijn. Moeder Alfonsa ging ook even naar Heusden, maar Pastoor was niet thuis. De afstand leek groot. Mevr. Vorstermans zei dat er voor fietsen zou worden gezorgd. Toch leek die toestand van 'in pension zijn' niet ideaal. Enige weken later was het retraite in Vasse en Moeder Antoinette kwam daar ook retraite doen. Daar kwam een dikke brief van Mevr. Vorstermans met dit voorstel: in Augustus komen met twee religieuzen voor de school, een voor de kleuterschool en een voor de naaischool, en dan de helft van hun huis bewonen tot het nieuwe huis voor Vorstermans klaar zou zijn. Er werd besloten op dit voorstel in te gaan.

Meteen na de retraite begon in Nijmegen en in Vasse de drukte van de voorbereidingen. Al wat dienen kon voor de nieuwe stichting werd opzij gezet. 'T Was anders geen gemakkelijke tijd om een huis in te richten. Alles was nog even schaars, vooral textiel en aardewerk. 30 Juli was Moeder alfonsa weer in Nijmegen en ging de volgende dag met Mére Andrea naar Heusden om nog een en ander te bespreken. Aan het eind van de Nijmeegse retraite, 16 augustus, zegt Moeder Antoinette wie voor de stichting in Heusden bestemd zijn. Het zijn Mére Huberta, Mére Wilibrorda, Mére Rosa, Mére Andrea en Mére Bernardina. Het vertrek is vastgesteld op 27 Augustus. 23 Augustus rijdt om 10 uur vanuit Vasse een vrachtauto naar Heusden, om de eerste voorraad meubels en beddegoed weg te brengen. M. Alfonsa, Z. Rosa, en Z Magdalena rijden mee. Z. Rosa stapt in Nijmegen uit, de wagen rijdt door. Na lossen in Heusden gaat hij terug om in Nijmegen de rest te halen. Z. Magdalena bleef tot de volgende dag om te helpen installeren. Met Mére Huberta, die van Nijmegen meegekomen was, vertrokken Moeder Alfonsa en Z. Magdalena weer de volgende dag.

Dinsdag 27 Augustus was de grote dag van het vertrek. Half negen was het afscheid nemen. Twee gingen vooruit om kaartjes te nemen, de anderen volgden. Ook M Antoinette ging met ons mee. In Eindhoven waren auto's aan het station. In de eerste stapte ook Deken Teulings in. Het was nog een hele rit naar Heusden. De ontvangst was feestelijk. Er waren zelfs programma's gedrukt. De stoet wachtte ons op aan de Abrug, waar ook deken van Hout, Rector de Louw, Burgemeester Ploemakers en de wethouders aanwezig waren. Overal wapperden de vlaggen. We moesten even de auto uit om de hartelijke toespraak van Kapelaan Goossens te aanhoren. Toen ging het naar de pastorie waar de stoet ontbonden werd. Na het Lof sprak Deken Teulings een dankwoord namens de Zusters "Onze zusters" zei hij. Nog een drukke receptie en huldiging op de speelplaats, waar Inspecteur Coenen, Rector de Louw, Deken van Hout, Mr. Vorstermans en veel anderen het woord voerden. Dat was het eind van deze drukke dag. Daags daarna vertrok Moeder Antoinette. Wij vielen van de feestelijkheden in de nuchtere werkelijkheid van kisten en koffers. Wij hebben dit eerste begin wat uitvoerig beschreven, om nog eens de bekende waarheid te onderstrepen, dat het begin van elke stichting veel moeilijkheden meebrengt.

De moeilijkheden waren trouwens op die 27ste Augustus niet ten einde zoals het vervolg zal laten zien. De eerste week toen onze woonkamer gewit en behangen moest worden, was het nog erg behelpen, maar toen 31 augustus de werklui verdwenen, waren we voorgoed in eigen domein.

Maandag 2 September werd de H. Mis ter ere van de H. Geest opgedragen voor het nieuwe schooljaar en dan ging ieder naar zijn eigen klas. De 7^e en de 8^e klas konden niet over een eigen schoollokaal beschikken, zo vol was het. Zij werden ondergebracht in een gedeelte van een grote Schuur, die slecht verlicht was, een cementen vloer had en als afscheiding van het door de boer gebruikte deel een rij kisten, waarin benodigdheden voor de Kindsheid. Wat banken en een bord erin en de klas was klaar.

In de maand oktober was er iedere avond Lof, maar omdat er geen organiste en geen zangers kwamen, vroeg Pastoor of de Zusters ervoor wilde zorgen. Dat ging wel: ee speelde en drie zongen. De mensen vonden het mooi.

We vielen wel in de feesten! In de loop van het eerste jaar hadden we eerst het 25 jarig bestaan van de Parochie toen het 40 jarig priesterfeest van Pastoor en de eerste plechtige Heilige Mis van Pater Henk Vorstermans. Dat gaf voor de zusters, die kosteres waren, veel extra werk.

In de schuur kon het met de kou zo niet blijven. De zolder boven de zijvleugel werd ingericht als klaslokaal. En ook de overdekte speelplaats gaf ruimte voor twee noodlokalen. Het huis van de familie Vorstermans is eindelijk gereed, dat verhuizing kan beginnen. Als de seminaristen op vakantie komen, brengt de grote wagen, die de meubels van de pasgewijde zoon aanvoert, ook ons altaar mee, dat we gratis van het Seminarie in bruikleen krijgen. Ook hebben we brandvrij tabernakel gekocht. Als de familie vertrokken is, wordt met koortsachtige haast gewerkt aan onze kleine kapel. Behangers en schilders werken tot 9 uur 's avonds. Zelfs Eerwaarde Moeder Provinciale komt een weekje met ons installeren en neemt de bekleding van het tabernakel voor haar rekening. 16 Augustus komt de Pastoor, als gemachtigde van de Bisschop, de kapel inzegenen.

Zondag, 18 Augustus, gaan we om half 12 alle zes naar de kerk en wordt het Allerheiligste in processie naar ons Huis gebracht. En maandag zingt kapelaan Vorstermans de H. Mis in dit kleine kapelletje, de kamer waarin hij geboren werd. Het kleine zusterskoor doet zijn best, Meester Ad speelt het harmonium. Hans en Joop dienen de H. Mis. Ook de andere familieleden, zelfs Thea, zijn aanwezig. Als ze weggaan na de H. Mis, wordt er geen woord gesproken, ze zijn zichtbaar aangedaan.

In dat kapelletje hadden we 22 Augustus onze retraite, gegeven door Pater Redemptorist, en in September werd door een Franciscaan de Kruisweg canoniek opgericht.

Voor het nieuwe schooljaar kwamen er verplaatsingen: Z. Andrea, Z. Huberta en Z. Willibrorda gingen weer naar Nijmegen en werden vervangen door Z. Angela, Z. Lucia en Z. Françoise. Maar nieuw personeel gaf nog geen nieuwe klassen van jammerlijke schooltoestanden duurt nu al drie jaar. Al moeten we toegeven, dat er wel veel verbeterd is, ook in huis. De centrale verwarming werd weer in orde gebracht. Maar we blijven steeds aanhouden bij de Gemeente. We krijgen waterleiding en riolering, en de keuken voor de huishoudschool zal, als u dit leest ook wel gereed zijn. Heusden is nu eenmaal het klooster van geduld oefenen.

In 1950, nu we hier vier jaar zijn, telt de lagere school 50 leerlingen, de kleuterschool 46. De naaischool is voorlopig opgeheven; die wacht tot de in aanbouw zijnde jongensschool klaar is. Ook de kleuterschool kan dan meer ruimte krijgen, zodat ook de vierjarigen kunnen worden aangenomen. De bevolking is goed maar lange tijd verwaarloosd. De mensen zijn ons goed gezind en hebben waardering voor ons werk. Door voort te gaan met veel geduld en toewijding zullen onze zusters langzaam de vruchten van haar werk zien groeien. Tot heil en zegen van heel Heusden.

Dat geve God door de voorspraak van onze Heilige Moeder.

00000000000000000000000000000000